

РЕШЕНИЕ

№ 754

гр. Шумен, 14.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ШУМЕН, VII-И СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теодора Р. Йорданова-М.а

при участието на секретаря Елена Вл. Пенчева
като разгледа докладваното от Теодора Р. Йорданова-М.а Гражданско дело
№ 20223630100577 по описа за 2022 година

Предявен е иск с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. 1-во от ЗЗД.

В исковата си молба ищецът „Корнел рент“ ЕООД гр. Шумен, представляван от И.А.К твърди, че през 2017 г. придобил правото на собственост върху два недвижими имота, находящи се в гр. Шумен – поземлени имоти с идентификатори *** и ***. Впоследствие, върху същите били изградени сгради, като във връзка с изграждане на техническата инфраструктура на същите, по силата на Заповед № РД-25-1637/31.07.2017 г. на Кмета на Община Шумен било учредено възмездно право на преминаване и право на прокарване и изграждане на водопровод, канализация и кабелно ел. хранване на обект „ПУП – парцеларен план на поземлени имоти *** и ****“. Това право било учредено в полза на Д.Ж.З която била праводател на ищцовото дружество относно недвижимите имоти срещу плащане на сума в размер на 7660,00 лева. Впоследствие, било издадено и разрешение за строеж, като строежът бил изпълнен, но при провеждане на процедурата по въвеждане в експлоатация на изградените сгради, било установено, че правото на преминаване било с грешни координати, поради което сградите били свързани към стар водопровод. На 26.10.2021 г. Д.З прехвърлила по силата на сключен договор за цесия, на „Корнел рент“ ЕООД регресно право на възстановяване на платена сума спрямо Община Шумен. След депозирано искане, ответникът – Община Шумен, възстановил на ищеца сума в размер на 570,00 лв. Счита, че Заповед № РД-25-1637/31.07.2017 г. на Кмета на Община Шумен е нищожна, тъй като имотите – публична общинска собственост не могат да бъдат обременявани със сервитутни права. Позовава се на разпоредби на ЗУТ и ЗЕ, по силата на които не следва да бъде плащано сервитутно право. Поради нищожността на заповедта, сочи, че платената на ответника сума е без правно основание и подлежи на връщане. Моли

съда да постанови решение, по силата на което обсъжданата заповед да бъде обявена за нищожна, а Община Шумен да бъде осъдена да му заплати сума в размер на 7090,00 лв., представляваща платена сума за учредяване от ответника на възмездно право на преминаване за изграждане на водопровод и канализация в полза на праводателя на ищеца при първоначална липса на основание – въз основа на нищожна Заповед № РД-25-1637/31.07.2017 г. на Кмета на Община Шумен, ведно със законната лихва върху сумата, считано от предявяване на иска до окончателното ѝ изплащане, както и направените деловодни разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 от ГПК ответникът, чрез пълномощника си подава отговор на исковата молба. Същият оспорва претенцията, като счита, че ответната страна сама е констатирала, че оспорваната заповед, с която е учредено право на преминаване в полза на ищеца, в частта му, касаеща прокарване на водопровод и канализация, не може да произведе действие и възстановила на дружеството цената на това право. Със същата заповед, обаче, в полза на собственика на поземлени имоти с идентификатори *** и *** било учредено и възмездно право на преминаване за прокарване на кабелното електрическо захранване. Именно цената на това възмездно право, която била заплатена от ищеца, възлизала на 7090,00 лв., но това право било реализирано. Поради това и атакуваната от ищеца заповед в тази ѝ част била законосъобразна. Моли, предявения иск да бъде отхвърлен като неоснователен, като му бъдат присъдени деловодните разноски.

От събраните по делото доказателства, преценени поотделно и в съвкупност се установи от фактическа страна следното: видно от Заповед № РД-25-196/02.02.2017 г. на кмета на Община Шумен е, че на основание чл. 210 от ЗУТ била назначена комисия, която да разглежда и да отразява констатираните правни, финансово-икономически и градоустройствени проучвания, да прецизира техническата документация, да извършва огледи на място, когато е необходимо, да обосновава законосъобразността и целесъобразността на извършване на разпореждане с имоти или части от имоти – частна общинска собственост чрез продажба, замяна или учредяване на вещни права и определен нейния състав. Приложен е протокол от 10.07.2017 г. на тази комисия, която разгледала заявление вх. № ОС-14-008/26.05.2017 г. от Д.Ж.За с искане за откриване на процедура за учредяване право на преминаване и право на прокарване през общински поземлени имоти с идентификатори *** – полски път, публична общинска собственост, ***5 – улица, частна общинска собственост и ***6 – полски път, публична общинска собственост, за изпълнение на водопровод, канализация и ел. захранване на обект „ПУП-парцеларен план на поземлени имоти *** и *** по КК на гр. Шумен“. Комисията взела решение и определила пазарната цена за учредяването право на преминаване и право на прокарване в размер на 7660,00 лева. По делото е представена Заповед № РД-25-1637/31.07.2017 г. на Кмета на Община Шумен, в която след констатация за платена от Д. Ж. сума в размер на 7660,00 лв. с квитанция от 21.07.2017 г., в полза на Д.Ж.За било учредено право на преминаване и право на прокарване и изграждане на водопровод и кабелно ел. захранване на обект: „ПУП-парцеларен план на поземлени имоти *** и *** по КК на гр. Шумен“. Съдът констатира от приложения

нотариален акт № ***, том IV, рег. № 4015, дело № ***/2017 г. на нотариус рег. № 019 на НК е, че Д.Ж.За продала на „Корнел рент“ ЕООД гр. Шумен поземлен имот с идентификатор *** и поземлен имот с идентификатор **. Видно от Разрешение за строеж № 102/13.06.2018 г., изд. от главния архитект на Община Шумен, че на Община Шумен било разрешено да изгради водопровод и канализация от ул. „И“ по полски път до цитираните имоти с дължина 105 м с инвеститор „Корнел рент“ ЕООД. По силата на договор за цесия от 26.10.2021 г. Д.З прехвърлила възмездно на ищцовото дружество вземането си към Община Шумен, произтичащо от възникнало регресно право да търси вложените средства за възмездно право на преминаване и право на прокарване и изграждане на водопровод, канализация и ел. захранване. Видно от нотариална покана рег. № 9709/2021 г. на нотариус рег. № 702 на НК е, че „Корнел рент“ ЕООД уведомило ответната страна за сключения договор за цесия и поканило същата да му плати сума в размер на 7660,00 лева. По делото са представени разрешение за строеж № 101/13.06.2018 г. и разрешение за ползване № ДК-07-Ш-42/27.09.2019 г., изд. от ДНСК, от които се установява, че на ищеца било дадено разрешение и впоследствие разрешено ползването на изградено кабелно захранване ниско напрежение към имоти *** и ** по КК на гр. Шумен, с дължина 240 метра. Съдът констатира от писмо изх. № 26-00-2689/19.11.2021 г., че Община Шумен уведомила „Корнел рент“ ЕООД, че му възстановява сума в размер на 570,00 лв., представляваща тази част от цената, която се отнася до сервитута за водопровода и канализацията, равен на 57 кв.метра.

Съгласно заключението на изготвената по делото съдебно-техническа експертиза, изградените външни водопровод, канализация и кабелно ел. захранване преминават по горски, ведомствен път с идентификатор *** публична общинска собственост, горски ведомствен път с идентификатор ***6 публична общинска собственост и горски ведомствен път с идентификатор ***5 публична общинска собственост. Сочи, че връзката със съществуващата водопроводна мрежа на града е трябвало да бъде осъществена с водопровод ф110 ммРЕ на ул. „И“. Връзката не е осъществена поради липса на водопровод по ул. „И“ ф110 ммРЕ. Връзката е направена със съществуващ водопровод от етернитови тръби по ул. „П“. Жилищните сгради, находящи се в имоти *** и ** са свързани само с канализацията от изградения строеж „водопровод и канализация от ул. „И“.Заклучава, че сервитутите за проектните водопровод, канализация и ел. захранване се припокриват.

При така визираната фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Ищецът претендира вземане срещу ответника поради неоснователно обогатяване и по-специално – получаване на парична сума без основание. Съгласно разпоредбата на чл. 55, ал. 1 от ЗЗД, който е получил нещо без основание или с оглед на неосъществено, или отпаднало основание, е длъжен да го върне. Законодателят поставя условието получаването да е без основание или ако такова основание първоначално е било налице, то да не се е осъществило или да е отпаднало с обратна сила. Т.е., централният елемент от фактическия състав, от който произтича претенцията за връщане на неоснователно обогатяване е основанието. Последното представлява валидно правоотношение между лицето, което дава

и лицето, което получава нещо. Вземанията за връщане на получено без основание не предпоставят вина на получателя.

В конкретния случай, ищецът цели връщане на получена от Община Шумен парична сума при първоначална липса на основание. Фактическият състав в тази хипотеза на чл. 55, ал. 1, предл. 1-во от ЗЗД се характеризира с това, че в момента на престирането получилата нещо страна не е имала право да го иска и получи. В тази насока, отправя искане, по реда на косвения съдебен контрол, визиран в нормата на чл. 17, ал. 2 от ГПК, съдът да се произнесе по валидността на Заповед № РД-25-1637/31.07.2017 г. на Кмета на Община Шумен, позовавайки се на нейната нищожност.

В АПК не са предвидени изрично основания за нищожност на административните актове, но съдебната теория и практика са извели такива. Касае се за петте основания за незаконосъобразност, визиран в нормата на чл. 146 от АПК, като нищожност би била налице, когато нарушенията са особено съществени. Тоест, нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен. Съобразно горното и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила следните критерии кога един порок води до нищожност и кога същият води до унищожаемост: всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта. Порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам – на липса на волеизявление. Същественият нарушения на административно-производствените правила са основания за нищожност, също само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление. Нищожен поради нарушения на материалния закон би бил само този акт, който изцяло е лишен от законова опора, не е издаден на основание нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма, и липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност за който и да е орган да издаде акт с това съдържание би довело до нищожност на посоченото основание. Превратното упражняване на власт също е порок, водещ само до незаконосъобразност като правило и само ако преследваната цел не може да се постигне с никакъв акт, посоченият порок води нищожност.

В разпоредбата на чл. 17, ал. 2 от ГПК законодателят е предвидил инцидентен съдебен контрол за валидност на индивидуален административен акт с гражданско-правни последици. В рамките на гражданско-правния спор следва да се извърши съдебен контрол, но само в насока на валидност на административния акт, като гражданският съд не дължи произнасяне с отделен диспозитив. В случая, валидността на Заповед № РД-25-1637/31.07.2017 г. на Кмета на Община Шумен безспорно е от значение за разрешаване на спора между страните, тъй като е послужила за основание за извършено плащане. С атакуваната заповед, кметът на ответната община, на основание чл. 193, ал. 4 от ЗУТ, е учредил сервитутно право в полза на праводателя на ищеца, а именно – право на преминаване и право на прокарване за изграждане на водопровод, канализация и кабелно ел.

захранване на обект „ПУП-парцеларен план на поземлени имоти *** и *** по КК на гр. Шумен“. В случая е спазена процедурата по чл. 193, ал. 8 от ЗУТ, като предварително, комисия по чл. 210 от ЗУТ е определила цената на учреденото право, която е платена от лицето, в чиято полза се учредява сервитута. Съгласно, обаче, нормата на чл. 193, ал. 4 от ЗУТ, правото да се прокарат отклонения от общи мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура през общински поземлени имоти се учредява, когато друго техническо решение е явно икономически нецелесъобразно, със заповед на кмета на общината. Тоест, посочената хипотеза предвижда учредяване на ограничено вещно право върху имоти, които имат частен характер – частна собственост на физически, юридически лица или частна общинска собственост. От приложното поле на цитираната разпоредба са изключени имоти, представляващи публична общинска собственост, тъй като същите не са годен предмет на разпореждане. Уредбата на учреденото сервитутно право касателно правото на прокарване на водопровод и канализация е именно в ЗУТ, а по отношение на правото на прокарване на кабелно електрическо захранване са приложими нормите на Закона за енергетиката. Според разпоредбата на чл. 64, ал. 1 от ЗЕ, при разширение на съществуващи и при изграждане на нови линейни енергийни обекти в полза на лицата, които ще изграждат и експлоатират енергийния обект, възникват сервитути. Алинея 4 предвижда, че сервитутите възникват, когато: има влязъл в сила ПУП, с който се определя местоположението и размерите на сервитутните зони и титулярът на сервитута изплати или внесе еднократно обезщетение по реда на ал. 6 на разположение на собственика. Съгласно чл. 67, ал. 2 от ЗЕ, лицата, които изграждат или експлоатират енергийни обекти, имат право безвъзмездно да използват мостове, пътища, улици, тротоари и друга инфраструктура – публична собственост, с изключение на поземлени имоти в горски територии, за изграждане, прокарване, скачване, преминаване и поддържане на линейни енергийни обекти. Анализът на цитираните норми води до извода, че титуляр на сервитутното право на преминаване и прокарване на кабелно електрическо захранване следва да бъде съответното енергийно предприятие, оправомощено да извършва съответната дейност в енергетиката, а не крайният потребител, респ. собственик или инвеститор. Освен това, специалната разпоредба на чл. 67, ал. 2 от ЗЕ изключва възмездния характер на това ограничено вещно право и възможността за определяне на цена от кмет на община.

Уличната мрежа в населените места е публична общинска собственост по силата на §7, т. 7 от ПЗР на ЗМСМА и чл. 8, ал. 3 и 5 от ЗП. Чрез заключението на изготвената СТЕ, а и чрез писмените документи по делото, безспорно се установи, че с оспорената заповед, в полза на физическо лице – собственик е учреден сервитут, преминаващ през имоти – публична общинска собственост.

Предвид всичко изложено относно недопустимостта на възмездно учредяване на сервитут върху имоти – публична общинска собственост, съдът намира, че индивидуалният административен акт – Заповед № РД-25-1637/31.07.2017 г. на Кмета на Община Шумен е изцяло лишен от законова опора, не е издаден на основание нито една правна норма и засяга по отрицателен начин своя адресат. Ето защо, следва да се счита, че заповедта е нищожна и

не е произвела действие.

Поради това, съдът намира, че са налице елементите, включени във фактическия състав на чл. 55, ал. 1, предложение 1-во от ЗЗД – Община Шумен е получила от праводателя на ищеца парична сума в размер на 7660,00 лв. при първоначална липса на основание.

Установи се по делото, че Д.Ж.За и „Корнел рент“ ЕООД сключили валиден договор за прехвърляне на вземането срещу Община Шумен. Цесионерът надлежно уведомил ответника за извършената цесия.

Предвид изложеното по-горе, съдът счита, че претенцията се явява основателна и ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищцовото дружество сума в размер на 7090,00 лв., представляваща платена сума за учредяване от ответника на възмездно право на преминаване за изграждане на водопровод и канализация в полза на праводателя на ищеца при първоначална липса на основание – въз основа на нищожна Заповед № РД-25-1637/31.07.2017 г. на Кмета на Община Шумен, ведно със законната лихва върху сумата, считано от предявяване на иска до окончателното ѝ изплащане

На основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищцата направените разноски по делото в размер на 1368,10 лева.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ОБЩИНА ШУМЕН с ЕИК ***, с адрес гр. Шумен, бул. „С“ № 17 представлявана от кмета Л.Д.Х да заплати на „КОРНЕЛ РЕНТ“ ЕООД с ЕИК ***, с седалище гр. Шумен, адрес на управление гр. Шумен, ул. „С“ № 119А, офис 10, представлявано от И.А.К, на основание чл. 55, ал. 1, предложение първо от ЗЗД, сума в размер на **7090,00 лв. (седем хиляди и деветдесет лева)**, представляваща платена сума за учредяване от ответника на възмездно право на преминаване за изграждане на водопровод и канализация в полза на праводателя на ищеца при първоначална липса на основание – въз основа на **нищожна** Заповед № РД-25-1637/31.07.2017 г. на Кмета на Община Шумен, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 22.03.2022 г. до окончателното ѝ изплащане.

На основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, ОСЪЖДА Община Шумен да заплати на „Корнел рент“ ЕООД гр. Шумен направените деловодни разноски в размер на 1368,10 лв.

Решението може да се обжалва в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Окръжен съд – Шумен.

Съдия при Районен съд – Шумен: _____